

JACHTHAVEN CADZAND – BAD

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Initiatiefnemer:

Stichting Promotie Cadzand
p/a Noordzeestraat 2
4506 KM Cadzand

Bevoegd gezag:

Gemeente Sluis
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Versie: 7 december 2011

Opgesteld door: Van Kerkhoff Maatwerk in RO

In opdracht van: Stichting Promotie Cadzand

Informatie afkomstig van: Waterschap Scheldestromen

INHOUDSOPGAVE

H1. Inleiding	3
1.1 Badplaats Cadzand-Bad	3
1.2 Kustversterking	3
1.3 Voorgestane ontwikkeling	4
1.4 Ruimtelijke procedure en m.e.r.-plicht	4
1.5 Opbouw van de notitie reikwijdte en detailniveau	5
H2. Referentiesituatie en alternatieven	7
2.1 Huidige situatie: plangebied en onderzoeksgebied	7
2.2 Autonome ontwikkeling	9
2.3 Referentiesituatie	10
2.4 Alternatief HWBP	10
2.5 Alternatief jachthaven smal	11
2.6 Alternatief jachthaven breed	12
H3. Te onderzoeken effecten	13
3.1 Effectbepaling	13
3.2 Veiligheid en kustonderhoud	13
3.3 Natuur	14
3.4 Verkeer en vervoer	14
3.5 Woon- en leefmilieu	15
3.6 Bodem en water	15
3.7 Archeologie en cultuurhistorie	15
3.8 Ruimtelijke kwaliteit	16
3.9 Overige aspecten	16
H4. Onderdelen van het MER en de procedure	17
4.1 MER en Passende beoordeling	17
4.2 MER en Kustversterkingsplan	17
4.3 Procedure en inspraak	17
4.4 Opbouw van het MER	18

H1. Inleiding

1.1 Badplaats Cadzand-Bad

Cadzand-Bad is in de tweede helft van de twintigste eeuw een belangrijke badplaats aan de Zeeuws-Vlaamse kust geworden. Toerisme en recreatie vormen nu en in de toekomst veruit de grootste economische pijler van Cadzand-Bad. De veranderingen in deze sector vragen om een kwaliteitsverbetering. In 2007 is het “Ontwikkelingsplan Cadzand Bad - Natuurlijk Stijlvol” verschenen dat een samenhangend beleidskader biedt voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. In 2011 is tevens de “Schilvisie Cadzand-Bad” vastgesteld, waarin de stedenbouwkundige visie op de toekomstige ontwikkeling van de flanken van Cadzand-Bad is opgenomen. De schilvisie borduurt voort op het Ontwikkelingsplan Cadzand-Bad.

Anno 2011 gonst Cadzand-Bad, ondanks een economische crisis, van de ontwikkelingen. Daarbij speelt de positie in de Zwinregio, waar net over de grens in Knokke-Heist een welvarend potentieel aanwezig is, een belangrijke rol. Hotels in Cadzand-Bad zijn of worden grondig vernieuwd en uitgebreid, appartementencomplexen worden opgericht en het woon- en recreatiepark Cavelot, dat in oppervlakte een verdubbeling van het dorp betekent, is in aanbouw.

Het toekomstige Cadzand-Bad is niet alleen afhankelijk van het zomerseizoen en enkele kleinere andere vakantiepieken. De combinatie van regionale kwaliteiten en kwaliteit van de badplaats zelf moeten uiteindelijk resulteren in een jaarronde aantrekkingskracht. Daarbij zorgt het strandtoerisme voor een extra dynamiek in het zomerseizoen. Een dergelijke ambitie stelt eisen aan het aanbod, het kwaliteitsniveau en de openingstijden van diverse voorzieningen.

Bij de vrijetijdseconomie van de badplaats speelt de beleving een cruciale rol. Dat sfeeraspect geldt niet alleen voor de verblijfsaccommodaties, voorzieningen en services, maar zeker ook in de beleving van een aangename identiteit van de badplaats als geheel. Cadzand-Bad profileert zich als een ontspannen familiebadplaats. De belangrijkste hotels in het dorp zijn nog steeds familiebedrijven. Deze hebben zich verenigd in de Stichting Promotie Cadzand.

1.2 Kustversterking

In de komende jaren staat Cadzand-Bad een versterking van de kust te wachten. In 2005 heeft het Rijk de kust van West-Zeeuws-Vlaanderen aangewezen als prioritaire zwakke schakel, dit is een kustvak dat naar verwachting binnen twintig jaar versterkt moet worden. In 2008 is het “Kustversterkingsplan West-Zeeuwsch-Vlaanderen” vastgesteld, waarin voor vijf deelprojecten een kustverdedigingsstrategie is gekozen die niet alleen de veiligheid van de inwoners waarborgt, maar ook zo mogelijk bijdraagt aan de kwaliteit van wonen, werken, recreëren en natuur aan de kust. Een van de deelprojecten is Cadzand-Bad, waarin mede op basis van het “MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen” gekozen is voor het alternatief Zeewaarts Duinen.

Dit alternatief bestaat uit drie onderdelen. Ten westen van het gemaal wordt de bestaande overgangsconstructie vervangen door een 200 meter lange dijk, die weer wordt afgedekt met zand. De duinvoet blijft hierbij op zijn plaats. De strekdammen ter weerszijden van de afwateringsgeul worden versterkt, verhoogd en verlengd, waardoor de golfaanval op het gemaal veel kleiner wordt. Om loodrechte inval van golven te voorkomen, worden strekdammen in de vorm van een haak beoogd. De gemaalmonding hoeft dan niet te worden versterkt. Ten oosten van het gemaal worden de duinen zeewaarts verbreed met maximaal circa 60 meter direct naast het gemaal. De kustlijn wordt naar het oosten toe strak getrokken zodat de oostelijk gelegen aansluitingsconstructie schuil gaat achter ten minste 50 meter zand en niet hoeft te worden versterkt. De oostelijke strekdam

wordt daarbij ook voldoende verhoogd om de duinen op hun plaats te houden. Uitgegaan wordt van een verhoging van beide strekdammen met circa 0,8 meter tot 5,40 meter + NAP.

Bij de verdere uitwerking van de plannen voor de kustversterking van Cadzand-Bad is gebleken dat in afwijking van het huidige Kustversterkingsplan een verdere verhoging van de strekdammen noodzakelijk is om bescherming te bieden tegen golven in een maatgevende storm die eens per 4000 jaar kan voorkomen. Het gaat daarbij om een verhoging tot 7,50 meter + NAP voor de westelijke strekdam en 5,00 meter + NAP voor de oostelijke strekdam.

1.3 Voorgestane ontwikkeling

In 2007 is ten tijde van het opstellen van het kustversterkingsplan al gesproken over het realiseren van een haven tussen de strekdammen. In de achtergrondrapportage bij het MER Zwakke Schakels is opgenomen: *“Het alternatief Zeewaarts Duinen biedt de mogelijkheid om aanvullende ruimtelijke kwaliteit te ontwikkelen. Het gaat hierbij om maatregelen die nog in studie en in besluitvorming moeten worden genomen en die geen onderdeel uitmaken van het voorkeursalternatief zoals dat nu in het Kustversterkingsplan is uitgewerkt voor verdere besluitvorming. Het gaat daarbij om” ... “de wijze waarop de verbreding van de duinen gebruikt kan worden voor de inrichting van een uitloopgebied voor Cadzand-Bad. De verdere inrichting dient daarbij rekening te houden met wensen vanuit de natuur en mogelijkheden die de functie veiligheid biedt. Ook kan worden gezien of in combinatie met de versterking van de strekdammen een wachthaventje kan worden gerealiseerd.”*

In 2009 heeft de Stichting Promotie Cadzand het initiatief genomen om het idee van een jachthaven tussen de nieuwe strekdammen van Cadzand-Bad verder uit te werken. In een onderzoek naar de economische haalbaarheid zijn twee varianten bekeken: een brede en een smalle variant. Beide varianten zijn exploiteerbaar, waarbij de smalle variant minder risicovol is als gevolg van de beperktere investering.

Tijdens het onderzoek bleek een groot draagvlak voor de realisatie van een jachthaven. Dit draagvlak wordt mede gevoed door het besef dat een jachthaven in Cadzand-Bad een belangrijke toeristisch-economische impuls betekent, niet alleen voor Cadzand-Bad, maar voor de hele Zwinregio, inclusief Knokke-Heist. De Zwinregio wordt daarmee beter bereikbaar voor vaarrecreanten uit het Deltagebied, de Vlaamse kust en zelfs van overzee. Nieuwe werkgelegenheid wordt gecreëerd, dat met name aan de Zeeuws-Vlaamse kant met een krimpende bevolking en een voorzieningenniveau dat onder druk staat, zeer welkom is.

Vervolgens is een projectgroep samengesteld, waarin de gemeente Sluis, het Waterschap Scheldestromen en de Stichting Promotie Cadzand zitting hebben. In deze projectgroep zijn diverse inrichtingsvoorstellen de revue gepasseerd. De mogelijkheid om een jachthaven te ontwikkelen wordt ook nadrukkelijk opgehouden in de Schilvisie Cadzand-Bad. In de Schilvisie wordt het als volgt verwoord: *“Een bijzondere programmatistische component is de mogelijke ontwikkeling van een kleine buitendijkse jachthaven voor passanten. Een dergelijke voorziening zou het toeristisch recreatieve profiel van de badplaats verder versterken. Tijdens het opstellen van deze visie wordt de financiële haalbaarheid van het initiatief nog onderzocht.”*

De Stichting Promotie Cadzand heeft aan de gemeente Sluis om een bijdrage gevraagd. Op 27 oktober 2011 heeft de gemeenteraad van Sluis besloten medewerking te verlenen aan het initiatief tot aanleg van een jachthaven in Cadzand-Bad en in te stemmen met het beschikbaar stellen van een eenmalige bijdrage van 50% van de investering tot een maximum van € 2,25 miljoen uit het Investeringsfonds Cadzand Bad. Ook vanuit de Stichting Promotie Cadzand zijn concrete toezeggingen tot een substantiële bijdrage. Daarmee ligt de weg open om een procedure te starten die de realisatie van de jachthaven planologisch mogelijk maakt.

1.4 Ruimtelijke procedure en m.e.r.-plicht

De ontwikkeling van een nieuwe jachthaven tussen de strekdammen is in het vigerende bestemmingsplan niet mogelijk. Hiertoe dient een herziening van het bestemmingsplan plaats te vinden. Daarnaast zal het kustversterkingsplan aangepast moeten worden en zijn vergunningen in het kader van de Waterwet noodzakelijk.

De voorgestane ontwikkeling van de jachthaven vindt plaats voor de kust van Cadzand, deels in het Natura 2000-gebied 'Westerschelde & Saeftinghe' en nabij het Natura 2000-gebied 'Zwin & Kievittepolder'. Effecten op de Natura 2000 gebieden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Het opstellen van een zogeheten passende beoordeling is derhalve noodzakelijk.

Op grond van artikel 7.2 Wm zijn activiteiten aangewezen, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu dan wel waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. In het besluit m.e.r. zijn daartoe onder meer de volgende aangewezen activiteiten relevant:

- D12. De aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken.
- D10. De aanleg, wijziging of uitbreiding van jachthavens in gevallen waarin sprake is van 100 ligplaatsen of meer.

Op grond van het bovenstaande is sprake van de verplichting om een milieueffectrapport¹ op te stellen. De uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing (zie paragraaf 4.3). De Stichting Promotie Cadzand wil de milieueffecten op voorhand goed in beeld brengen en kiest er derhalve voor de m.e.r.-procedure gelijk op te laten lopen met de bestemmingsplanprocedure en het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming.

1.5 Opbouw van de notitie reikwijdte en detailniveau

In een milieueffectrapportage wordt onderzoek verricht. Dat onderzoek moet voldoende informatie op tafel brengen om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in de besluitvorming. Dit vereist een scherpe afbakening van 'reikwijdte en detailniveau': waarop moet het onderzoek zich vooral gaan richten, wat is minder belangrijk, en wat kan zelfs helemaal buiten beschouwing blijven?

'Reikwijdte' staat voor de onderwerpen die het MER moet gaan bestrijken: welke alternatieven moeten in dit geval onderzocht worden en welke milieuaspecten zijn relevant in dit onderzoek? Bij 'detailniveau' draait het om de vraag hoe uitgebreid en op welk schaalniveau de verschillende milieuaspecten onderzocht moeten worden, op welke manier en in welke fase van het planproces.

In onderhavige notitie wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de reikwijdte van de alternatieven. Daartoe wordt eerst de referentiesituatie afgebakend op basis van een beschrijving van de huidige situatie, een definitie van plan- en projectgebied en een beschrijving van de autonome ontwikkelingen. De combinatie van huidige situatie en autonome ontwikkeling vormt de referentiesituatie waartegen alternatieven worden afgewogen. De beschrijving van de alternatieven volgt aan het einde van hoofdstuk 2.

Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de reikwijdte en in het detailniveau van de te onderzoeken effecten. Per effect wordt aangegeven welke aspecten relevant kan zijn (reikwijdte), welk criterium gebruikt wordt om het effect te beoordelen en welk beleidskader relevant kan zijn.

¹ M.e.r. wordt gebruikt voor de procedure van de milieueffectrapportage en MER voor het rapport.

Hoofdstuk 4 ten slotte geeft de te volgen procedure weer, waarbij aandacht besteed wordt aan de relatie met de passende beoordeling, de opbouw van het MER en de koppeling met de bestemmingsplanprocedure en met de procedure voor verandering van het kustversterkingsplan.

H2. Referentiesituatie en alternatieven

2.1 Huidige situatie

Cadzand-Bad

West Zeeuws-Vlaanderen is een gebied dat tot de Middeleeuwen bestond uit eilanden en slikken en schorren. Deze zijn door monniken uit Brugge en Gent ingepolderd en gecultiveerd. Op de oude eilanden komen nog duinen voor, de tussenliggende dijken zijn overstoven tot duindijken. Cadzand-Bad behoort tot het voormalige eiland van Cadzand en is gesitueerd achter een overstoven duindijk. Vanwege de smalle duindijk ligt het dorp dicht bij het strand. Op het strand staan strandhoofden met daarop palenrijen, die de golfslag breken en het langstransport van zand beperken.

Het strand loopt vanaf de duinvoet geleidelijk af naar zee tussen de strandhoofden. Zeewaarts van de strandhoofden versteilt de vooroever totdat ongeveer de NAP-10 m lijn is bereikt. Daarna loopt de vooroever langzaam verder af. De kust nabij Cadzand-Bad schuift in de huidige situatie als gevolg van erosie met gemiddeld 2 tot 4 meter per jaar landwaarts als niet wordt gesuppleerd. De strandhoofden beperken de erosie.

Voor Cadzand-Bad is recreatie een belangrijke inkomstenbron. Veel dagjesmensen vanuit Nederland en Vlaanderen komen voor een dagje strand naar Cadzand-Bad. De meeste bezoekers komen met de auto naar de regio. De laatste jaren is er voor deze bezoekers betere bewegwijzering geplaatst en zijn toeristische ontsluitingsroutes aangeduid. De routenetwerken voor wandelaar, ruiter en fietser zijn verbeterd.

Op de duinen staat een aantal hotels. Op het strand nabij de duinvoet staan enkele strandpaviljoens, die het gehele jaar open zijn. Op de duindijk en in een zone achter de duindijk mag in principe niet worden gebouwd. Er zijn veel strandopgangen over het duin heen, in de vorm van trappen en duinovergangen, die leiden naar het dorp. De badplaats heeft nu een introvert karakter; het is een dorp achter de duinen. In Cadzand-Bad is de bebouwing gericht op de boulevard achter het duin. Het binnentalud van het duin is vaak begroeid met struweel, dat plaatselijk overgaat in bossages langs de binnenduinstrand.

Gemaal en omgeving

De zwakste plaats in de kust bij Cadzand-Bad is het gemaal en de directe omgeving van het gemaal. Het gemaal is in 1955 gebouwd ter vervanging van de vroegere uitwateringssluis en de constructie bestaat uit een sluis met twee maalkokers in de waterkering. Onder normale omstandigheden is de schuif bij eb open en bij vloed gesloten. De bediening van de schuif gebeurt automatisch. De terugslagkleppen openen door de waterdruk en sluiten op zwaartekracht, de puntdeuren worden door de waterdruk geopend en gesloten. De fundering (onderheide vloer) van de vroegere uitwateringssluis is nog aanwezig in het bestaande afvoerkanaal aan de zeezijde van het gemaal.

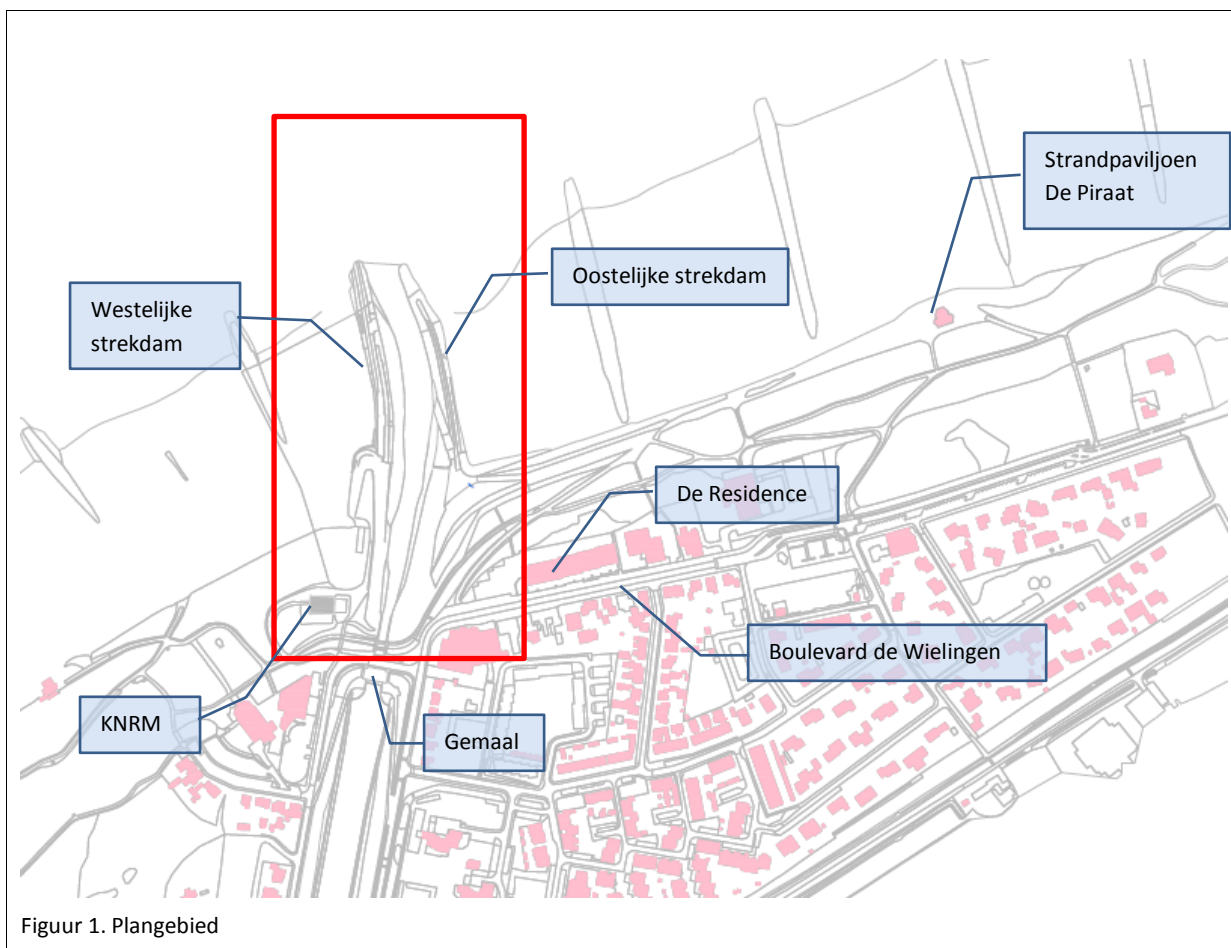
De primaire functie van het gemaal is waterbeheersing. Naast het verpompen van boezemwater heeft het gemaal tevens de mogelijkheid onder vrij verval te lozen. Omdat het gemaal is opgenomen in de primaire zeewaterkering heeft het gemaal natuurlijk ook een hoogwaterkerende functie. Bij hoge buitenwaterstanden wordt het waterbezwaar verpompt (circa 100 keer per jaar), bij lage buitenwaterstanden kan het gemaal onder vrij verval lozen (vrijwel dagelijks).

Ter hoogte van de uitmonding van het gemaal (de suatiegeul) wordt door een aantal sportvissers jaarrond vissersboten te water gelaten. De trailers staan gedurende de dag op de zeekering. Ter plaatse is een beperkte parkeervoorziening. Na de visactiviteit worden de boten weer op de trailers

gezet en per as naar een stallingsplaats elders vervoerd. Verder heeft de Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (KNRM) een station naast de suatiegeul. Het station doet dienst als stallingsplaats voor de reddingsboot, als ontmoetings- en instructieruimte voor de bemanning, droog- en opslagruimte voor het werkmaterieel en als kleine werkplaats. De KNRM heeft een kraan om materieel te water te laten.

De kerende hoogte van het gemaal wordt bepaald door de hoogte van de schuivenschacht in de kruin van de dijk en bedraagt 8,50 m+ NAP. De uitstroomopening van het gemaal is beschut gelegen in de kruin van de waterkering en mondt uit in een afvoerkanaal naar zee. Het afvoerkanaal is voorzien van strekdammen van basaltzetwerk, het strandhoofd 32 en de Oostdam. Deze dammen voorkomen verzanding van het kanaal en erosie van de zandige kust en beschermen de uitstroomopening tegen golfwerking. Het basaltwerk van de dammen sluit via overgangsconstructies aan op de versterkingsweken aan weerszijden van het gemaal. De hoogte van deze dammen is circa 4,5 m +NAP bij de aansluiting op de waterkering naast het gemaal.

Tot 400 meter ten oosten van het gemaal ligt er een duindijk. De situatie om het gemaal is onveilig. De steenbekleding van de huidige dijk is onvoldoende en dat geldt ook voor de aansluitingsconstructie van de dijk naar het oostelijk gelegen duin. De harde constructie rondom het gemaal gaat via een aansluitingsconstructie over in het verder naar het westen gelegen duin waarvan de achterzijde in klei is opgebouwd. Deze aansluitingsconstructie scoort onvoldoende op steenbekleding. Uitgaande van de golfwerking voor het gehele dijkvak is er rondom de uitstroomopening van het gemaal sprake van een hoogtetekort van circa 2,5 meter. Bij de aangehouden ontwerpperiode van 100 jaar is er sprake van een hoogtetekort van 4 meter.

Figuur 1. Plangebied

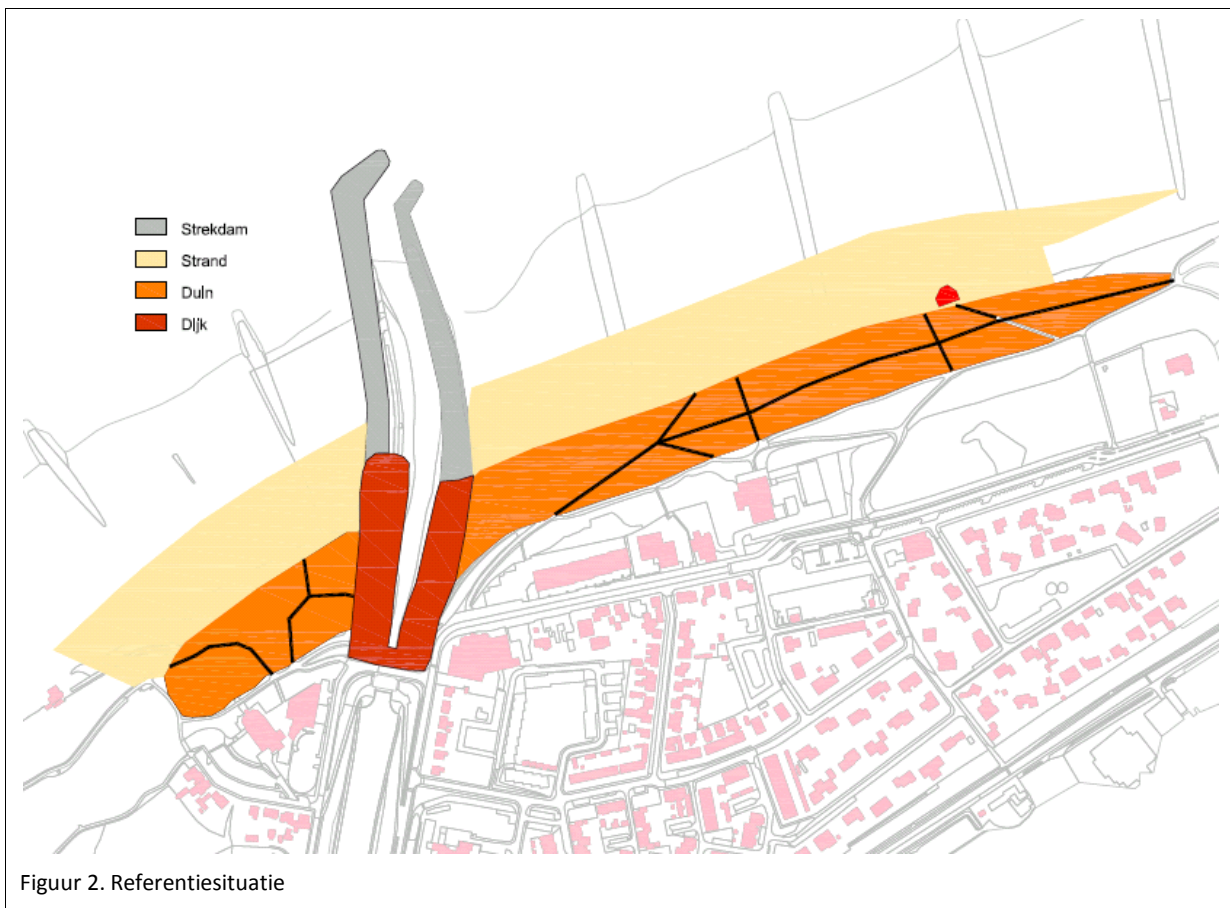
Plangebied en studiegebied

Het plangebied bestaat uit de suatiegeul, de dammen en de aanliggende buitendijkse ruimte. Het studiegebied is het gebied waarin de effecten voor het milieu worden bepaald. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Bij de beschrijving van de milieueffecten wordt per effect aangegeven welk studiegebied daar bij hoort.

2.2 Autonome ontwikkeling

Als autonome ontwikkeling wordt meegenomen de plannen zoals die zijn vastgelegd in het Kustversterkingsplan West-Zeeuwsch-Vlaanderen. Voor het daarin gekozen alternatief voor Cadzand-Bad “Zeewaarts Duinen” is reeds een m.er.-procedure doorlopen (“MER Zwakke Schakels Zeeuwsch Vlaanderen”). In de uitvoering van het Kustversterkingsplan is gekozen voor een fasering, waarin het deelproject Cadzand-Bad in 2013-2014 gepland staat. Andere deelprojecten zijn reeds uitgevoerd of in uitvoering.

Verder is voor Cadzand-Bad in 2007 het “Ontwikkelingsplan Cadzand Bad - Natuurlijk Stijlvol” en in 2011 de “Schilvisie Cadzand-Bad” vastgesteld, waarin een ontwikkelingsstrategie is neergelegd, gericht op een vergroting en versterking van de badplaats. Als autonome ontwikkelingen worden die initiatieven meegenomen die reeds planologisch verankerd zijn. Dit geldt in ieder geval voor de ontwikkeling van Cavelot en voor enkele initiatieven langs de Boulevard de Wielingen. De relevantie voor het MER is relatief beperkt.

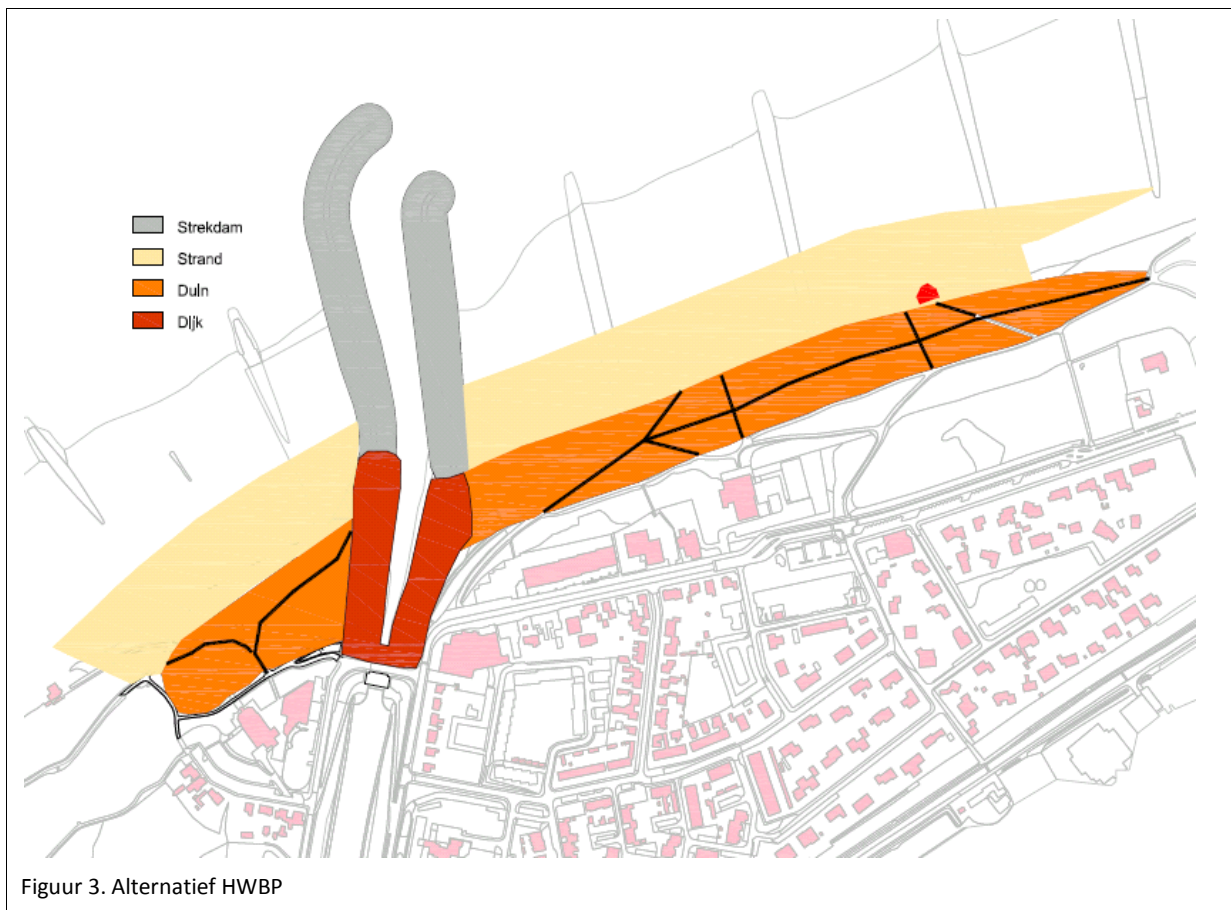

2.3 Referentiesituatie

De huidige situatie vormt samen met de autonome ontwikkelingen de referentiesituatie. De aanleg ten westen c.q. de verbetering van de duindijk met zand eroverheen ten oosten van het gemaal, de versterking van de bekleding nabij het gemaal, de versterking en veranderde vormgeving van de strekdammen tot een hoogte van 5,40 meter + NAP, het zeewaarts uitbreiden van de duinen en de zeewaartse verplaatsing van het KNRM-gebouw en strandpaviljoen de Piraat conform het vastgestelde Kustversterkingsplan maken derhalve deel uit van de referentiesituatie (figuur 2). De milieueffecten van de verschillende alternatieven worden met de referentiesituatie vergeleken.

2.4 Alternatief HWBP

Het eerste alternatief dat in het kader van de m.e.r. wordt meegenomen betreft het zogenoemde alternatief HWBP, waarbij HWBP staat voor Hoogwaterbeschermingsprogramma. In de afgelopen periode is gebleken dat de beperkte verhoging van de strekdammen, zoals opgenomen in het vastgestelde Kustversterkingsplan, onvoldoende bescherming biedt tegen een maatgevende storm die 1 keer in de 4000 jaar kan voorkomen. Daarvoor is een verdere verhoging van de westelijke strekdammen tot 7,50 meter en een verdere verlenging van beide strekdammen met 145 meter noodzakelijk. Het alternatief HWBP bevat deze versterking, maar houdt geen rekening met de aanleg van een jachthaven. De versterking van de dijkbekleding rond het gemaal, de zeewaartse uitbreiding van de duinen en strand en de zeewaartse verplaatsing van het KNRM-gebouw en strandpaviljoen de Piraat maken deel uit van dit alternatief. Het alternatief is weergegeven in figuur 3.

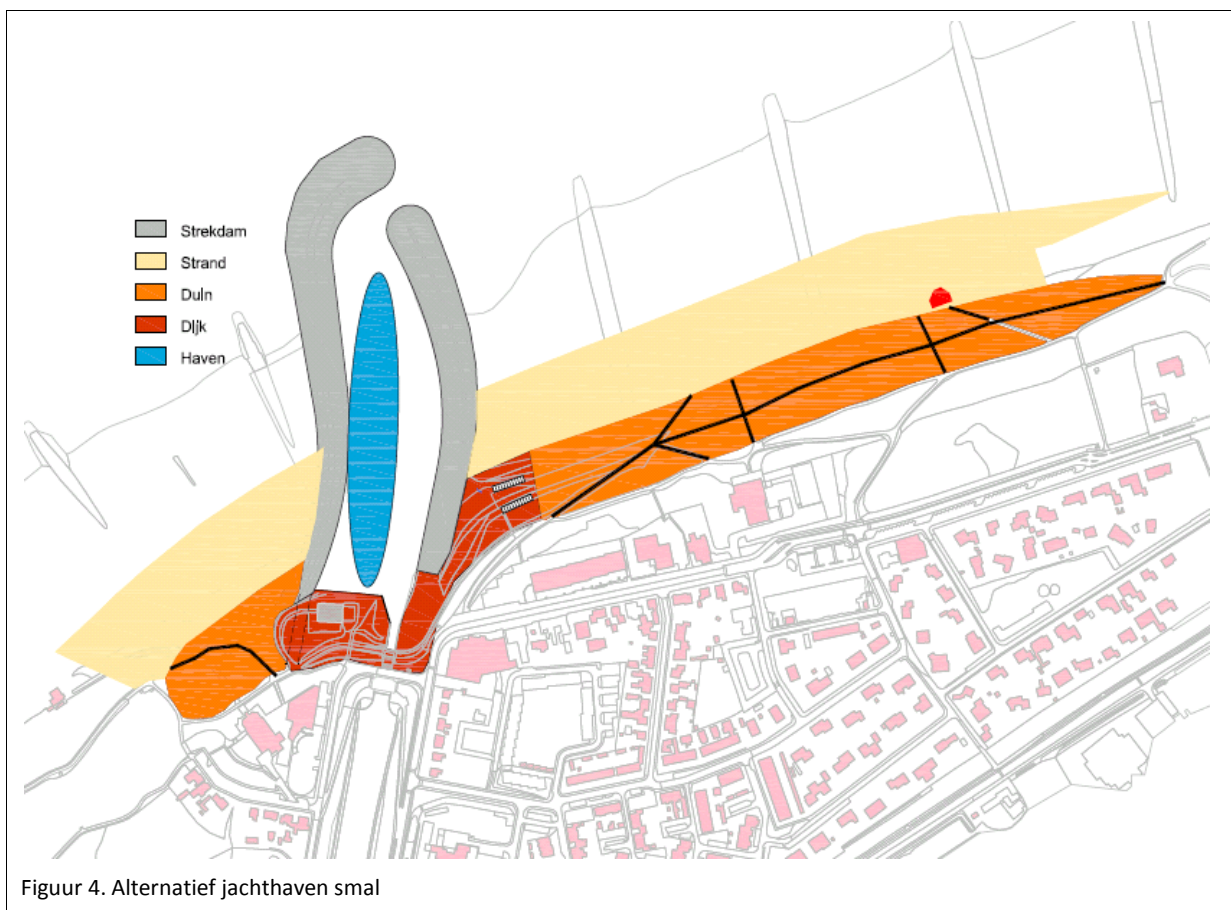

2.5 Alternatief jachthaven smal

Door de westelijke strekdam enigszins naar het westen te verplaatsen, ontstaat er ruimte tussen de strekdammen voor een jachthaven. Eerste schetsen tonen aan dat er in deze zogenoemde smalle variant circa 100-125 ligplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Deze ligplaatsen zijn voor een gevarieerd publiek van langdurige passanten (verblijf van een maand of meer), korte passanten (verblijf van 1 tot 30 overnachtingen) en tijstoppers (verblijf van enkele uren).

Door de verplaatsing van de westelijke strekdam is een andere aansluitingsconstructie noodzakelijk, waarbij de versterking van de dijkbekleding rond het gemaal anders van vorm wordt. Het KNRM-gebouw, dat in het vastgestelde kustversterkingsplan verplaatst moet worden, komt daarmee in het verlengde van de westelijke strekdam te liggen en kan gehandhaafd worden. Het KNRM-gebouw wordt in dit alternatief uitgebreid en mede benut voor walvoorzieningen en jachthavenfaciliteiten. In het alternatief wordt rekening gehouden met een toevoeging van een horecapunt, hetzij nabij het KNRM-gebouw, hetzij aan de oostzijde met meer mogelijkheden voor een zuidterras van 400 m² bvo (exclusief terras).

De noodzakelijke parkeervoorzieningen kunnen aangelegd worden op de te versterken dijk direct ten oosten van de jachthaven. De parkeerplaatsen worden zo ingericht dat het zicht vanuit de bestaande gebouwen van Residence op geparkeerde auto's zo minimaal mogelijk is. Het alternatief is weergegeven in figuur 4.

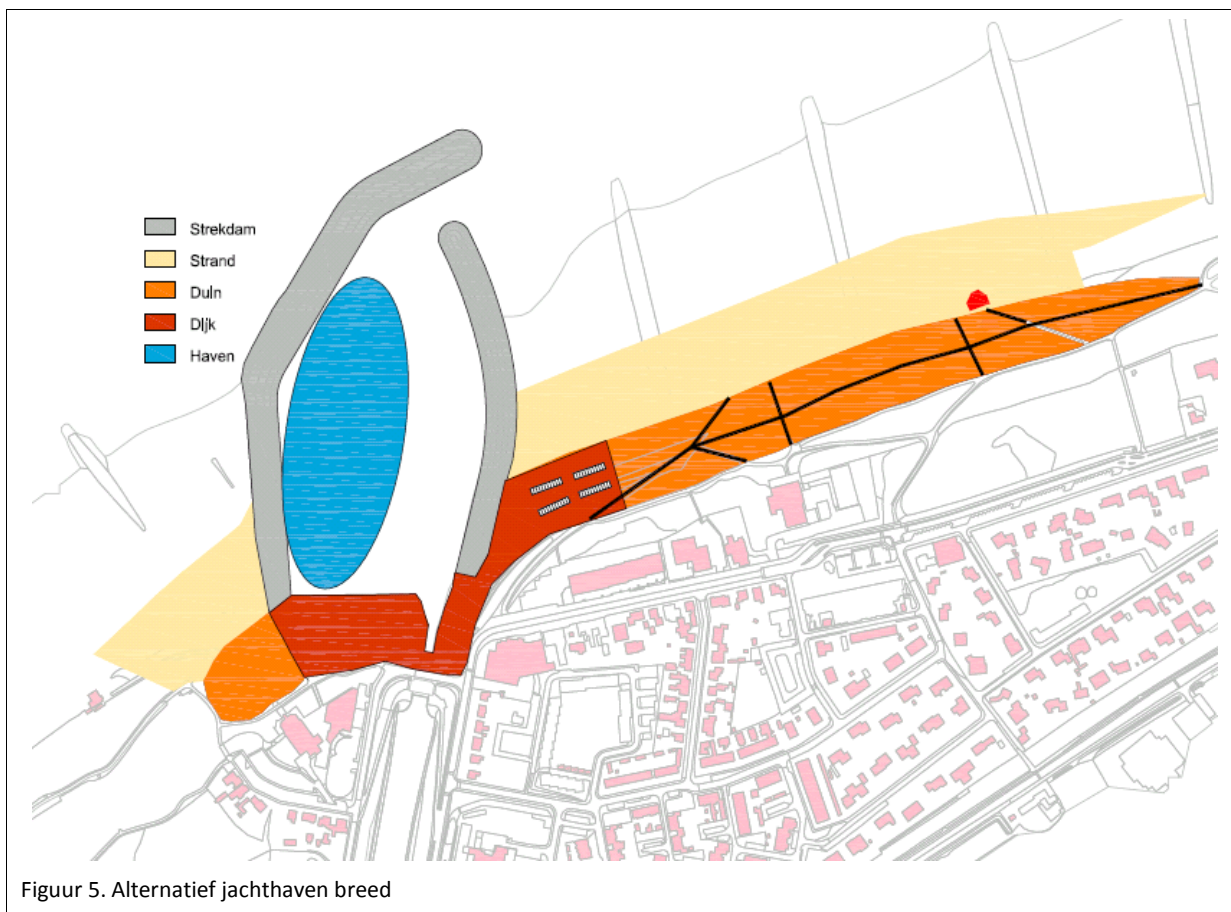

Figuur 4. Alternatief jachthaven smal

De toegangen tot de jachthaven zijn aan beide zijden van het gemaal te vinden; de hoofdparkeerplaats wordt bereikt vanaf boulevard de Wielingen ter plaatse van de huidige strandopgang tussen Residence en het gemaal. Het jachthaventerrein wordt bereikt via de toegang naar de KNRM. De verkeersafwikkeling vindt verder plaats via Boulevard de Wielingen naar Cadzand en Oostburg en via de Kanaalweg naar Retranchement en Knokke-Heist.

2.6 Alternatief jachthaven breed

Het alternatief jachthaven breed gaat uit van een nog verdere verschuiving van de westelijke strekdam. De toegangsweg tot het KNRM-gebouw komt in dit alternatief in het verlengde van de westelijke strekdam te liggen en het KNRM-gebouw zelf ligt volledig op het haventerrein en hoeft derhalve ook in dit alternatief niet verplaatst te worden. In dit alternatief wordt rekening gehouden met circa 200 tot 250 ligplaatsen. Ook in dit alternatief is sprake van een gevarieerd publiek, waarbij het aandeel langdurig passanten (semi-vaste ligplaatshouders) toeneemt. De ruimtelijke indeling, de verkeersafwikkeling, de parkeervoorziening, de faciliteiten en de horeca is identiek als in het alternatief jachthaven smal, alleen de capaciteit is verdubbeld. Het alternatief is weergegeven in figuur 5.

H3. Te onderzoeken effecten

3.1 Effectbepaling

In het MER worden de effecten van de alternatieven op het milieu en de omgeving beoordeeld. De beoordeling is opgesplitst in een aantal thema's. Binnen deze thema's zijn toetsingscriteria geformuleerd. Aan de hand hiervan zijn de effecten van de alternatieven bepaald. De effectbeoordeling wordt uitgevoerd met scores. De score geeft ofwel de verslechtering of verbetering aan die optreedt door het project ten opzichte van de referentiesituatie. Bij de weergave van de scores wordt in navolging van het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen gebruik gemaakt van een 7-puntsschaal, lopend van donkergroen tot donkerrood. De schaal ziet er als volgt uit:

+++	Zeer positieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie
++	Positieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie
+	Licht positieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie
0	Geen significant effect ten opzichte van de referentiesituatie
-	Licht negatieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie
--	Negatieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie
---	Zeer negatieve effecten ten opzichte van de referentiesituatie

Figuur 6. Betekenis scores 7-puntsschaal

De effecten worden bepaald op de volgende thema's:

- Veiligheid en kustonderhoud (paragraaf 3.2);
- Natuur (paragraaf 3.3);
- Verkeer en vervoer (paragraaf 3.4);
- Woon- en leefmilieu (paragraaf 3.5);
- Bodem en water (paragraaf 3.6);
- Archeologie en cultuurhistorie (paragraaf 3.7);
- Ruimtelijke kwaliteit (paragraaf 3.8);
- Overige aspecten (paragraaf 3.9).

Per thema wordt aangegeven de gehanteerde criteria, de te gebruiken indicatoren en het wettelijk kader.

3.2 Veiligheid en kustonderhoud

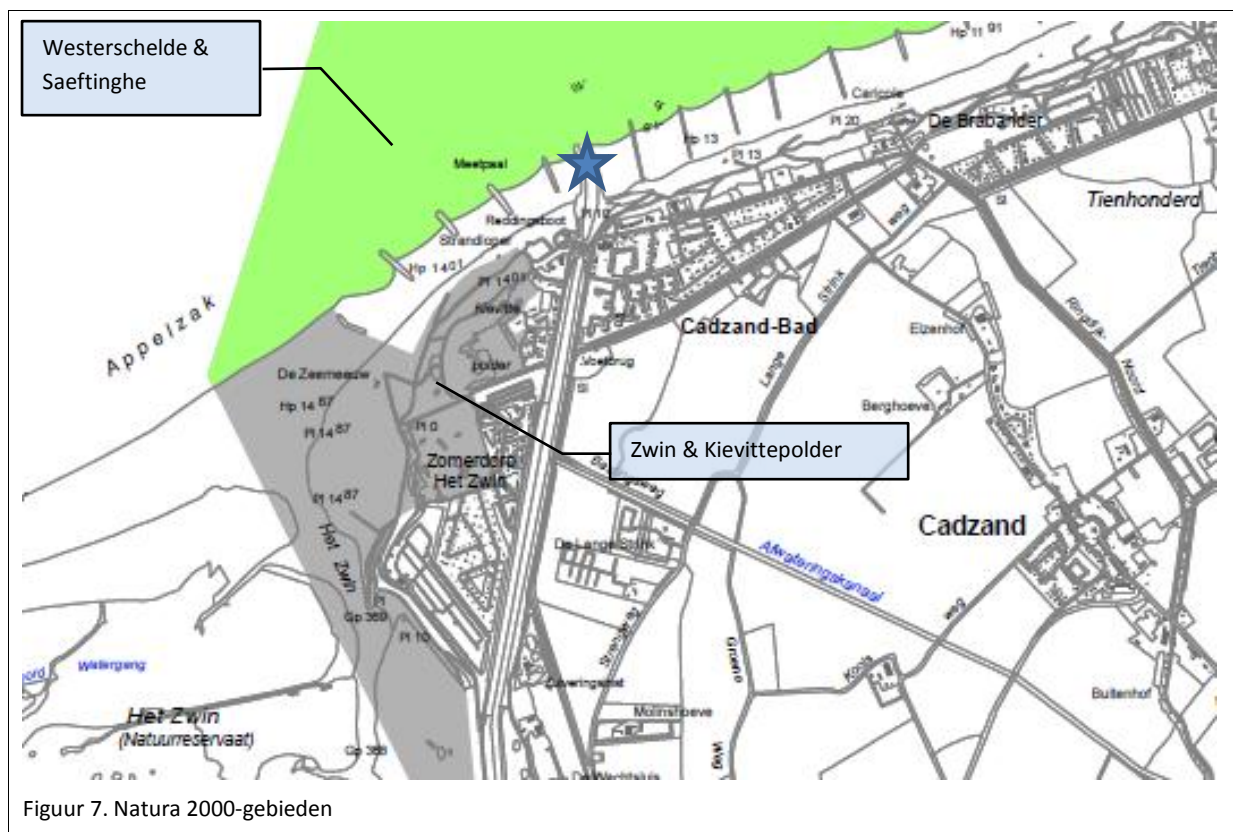
De beoordeling van de effecten op veiligheid en kustonderhoud leunt sterk op het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen en op de door het projectbureau opgebouwde expertise sindsdien. Er wordt gebruik gemaakt van het volgende beoordelingskader:

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Robuustheid	Termijn waarbinnen veiligheidsnorm 1:4.000 wordt gegarandeerd	Waterwet
Beheer en onderhoud	De mate waarin beheer en onderhoud nodig zijn	
Toekomstvastheid	De flexibiliteit van het ontwerp	
Toetsbaarheid	Mogelijkheid om de primaire kering concreet en formeel te kunnen toetsen	

3.3 Natuur

Als gevolg van de nabije ligging van de Natura 2000-gebieden 'Westerschelde & Saeftinghe' en 'Zwin & Kievittepolder' wordt ten behoeve van het MER direct een passende beoordeling opgesteld (zie paragraaf 4.1). Daarnaast wordt in het plangebied nagegaan in hoeverre er beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn.

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Effecten op Natura 2000 en EHS	Passende beoordeling	Aanwijzing Natura 2000 Natuurbeschermingswet 1998
Aanwezigheid beschermde soorten	Inventarisatie beschikbare veldgegevens	Flora- en faunawet

3.4 Verkeer en vervoer

Ten behoeve van de effectbepaling verkeer en vervoer wordt een raming gemaakt van de aantallen gebruikers van de jachthaven met een verdeling over de vervoersmodaliteiten auto, boot en langzaam verkeer.

Voor het autoverkeer wordt een modelberekening uitgevoerd, waarin de autonome ontwikkelingen in Cadzand Bad, zoals Cavelot, worden meegenomen. In het MER wordt voor de alternatieven met jachthaven een piekmoment bepaald, op basis waarvan de maximale verkeersdruk wordt bepaald, mede in relatie tot de dagelijkse verkeersstromen. Daarbij wordt nagegaan wat de impact op de parkeerfaciliteiten zal zijn. De modelberekening voor het autoverkeer dient mede als input voor onder andere geluid- en luchtonderzoek.

Voor het nautisch verkeer wordt een aanname gedaan van het aantal vaarbewegingen bij een maximale bezetting van de jachthaven en vervolgens een verdeling over de routes naar bestemmingen. Deze gegevens dienen mede als input voor de passende beoordeling.

Er wordt gebruik gemaakt van het volgende beoordelingskader:

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Bereikbaarheid auto	Verandering I/C capaciteit op toeleidende wegen en kruisingen	Wegenverkeerswet
Kwaliteit langzaam verkeersverbindingen	Bijdrage aan de knooppuntfunctie langzaam verkeer	
Parkeercapaciteit	Capaciteit in relatie tot parkeeraanbod	
Nautische toegankelijkheid	Capaciteit toegang jachthaven	Scheepvaartverkeerswet

3.5 Woon- en leefmilieu

De effecten op woon- en leefmilieu zullen alleen in de alternatieven met jachthaven aan de orde zijn; de tijdelijke effecten van de uitvoering van de kustverdedigingswerken is opgenomen onder overige aspecten. De effecten op woon- en leefmilieu komen voort uit de jachthaven als inrichting en uit het verkeer van en naar de jachthaven. Er is geen sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen, wellicht wel van bronnen van gevaarlijke stoffen in de jachthaven. Er worden lichte berekeningen uitgevoerd op basis van een eenvoudig model met bronnen van geluid- en luchtemissies. De emissies van stikstof dienen als input voor de bepaling van (veranderingen in de) stikstofdeposities in de Natura 2000-gebieden (ten behoeve van de passende beoordeling).

Er wordt gebruik gemaakt van het volgende beoordelingskader:

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Geluid jachthaven	Berekening op basis van gecumuleerde geluidbronnen	Wet geluidhinder
Wegverkeerslawaaï	Berekening op basis verkeersintensiteiten	Wet geluidhinder
Luchtkwaliteit	Berekening emissies fijnstof en stikstof	Wet milieubeheer en NSL
Lichtuitstraling	Capaciteit toegang jachthaven	
Externe veiligheid	Risicocontour van eventueel aanwezige bronnen	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

3.6 Bodem en water

De aspecten bodem en water zijn al terdege onderzocht in het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen. Daaruit bleek dat de meeste criteria niet relevant en onderscheidend waren; alleen de grondbalans was relevant en onderscheidend. Verwacht mag worden dat de effecten niet wezenlijk anders zullen zijn. In dit MER wordt dan ook volstaan met een actualisatie van de gegevens uit het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen. Het beoordelingskader bestaat uitsluitend uit het criterium grondbalans, waarin wordt nagegaan hoeveel zand (minder of extra) benodigd is ten opzichte van het referentiealternatief, die circa 0,8 miljoen m³ zand vraagt.

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Grondbalans	Benodigde hoeveelheid zand	Wet bodembescherming

3.7 Archeologie en cultuurhistorie

In het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen bleken de criteria effecten op structuren, objecten, ensemble waarden, bekende archeologische waarden en potentiële archeologische waarden in Cadzand-Bad niet relevant en onderscheidend te zijn. De paalhoofden zijn cultuurhistorisch van betekenis maar blijven ook in de zachte zeewaartse alternatieven grotendeels behouden en komen slechts gedeeltelijk onder het zand nabij het gemaal. Het gehele eiland van

Cadzand-Bad is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied, maar alle alternatieven grijpen alleen in aan de zeezijde. Daarnaast wordt er niet vergraven maar enkel zand toegevoegd. Een uitzondering vormt de versterking van de aansluitingsconstructies, maar dit geschiedt in al vergraven duinen. Er wordt als gevolg van de zeewaartse versterking ook geen verandering in de ligging van geulen verwacht. Er worden daarom geen effecten op scheepwrakken verwacht. Verwacht mag worden dat de effecten niet wezenlijk anders zullen zijn. In dit MER worden de aspecten archeologie en cultuurhistorie dan ook niet nader beoordeeld.

3.8 Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit en landschap is een moeilijker te objectiveren thema, maar gelet op het belang van Cadzand-Bad als badplaats en de ambitie om ruimtelijke kwaliteiten te benutten om de identiteit van de badplaats te verbeteren is het wel een belangrijk thema. In het MER Zwakke Schakels Zeeuwsch-Vlaanderen zijn op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en landschap een veelheid aan aspecten behandeld. In het huidige MER zijn twee criteria relevant en deels objectiveerbaar:

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Ruimtelijke structuur	Kwalitatief oordeel over de mate waarin de landschappelijke en stedenbouwkundige structuur wordt aangetast dan wel versterkt	
Ruimtelijk beeld	Kwalitatief oordeel van het aantal openbare ruimtes en verblijfseenheden, waarvan zichtlijnen ernstig verstoord worden	

3.9 Overige aspecten

Ten slotte zijn er nog enkele aspecten die niet zozeer onder een thema passen, maar wel een plaats in het beoordelingskader verdienen. Dit zijn:

Criterium	Indicatie	Wettelijk kader (indicatief)
Recreatie	Bijdrage aan het recreatief product Cadzand-Bad	
Sociale veiligheid	Effecten op sociale controle en sociale veiligheid	
Tijdelijke hinder	Effecten tijdens de versterkingswerken op bereikbaarheid, veiligheid en geluidbelasting	

Gedacht is nog aan een duurzaamheidsthema als energie, maar daarover is te weinig diepgang in de alternatieven bekend om daar in dit stadium van het planproces zinvolle uitspraken over te doen.

Wel worden in het MER de financiële kosten en de baten van de verschillende alternatieven tegen elkaar gezet. Hiermee wordt inzicht gegeven – mede gelet op de adviezen van de Commissie Elverding – in de verhouding van kosten en kwaliteit; de weging van de verschillende alternatieven wordt daarmee realistisch gemaakt.

H4. Onderdelen van het MER en de procedure

4.1 MER en Passende beoordeling

Omdat er in de nabijheid van twee Natura 2000-gebieden een substantiële ruimtelijke ingreep plaatsvindt en er toch een m.e.r.-procedure wordt gevolgd, wordt tegelijkertijd een passende beoordeling uitgevoerd. Het MER en de passende beoordeling mogen worden geïntegreerd, maar dat is niet verplicht. Het is wel raadzaam vanwege:

- Een betere stroomlijning van natuurinformatie: minder dubbele informatie en gelijktijdige beschikbaarheid waardoor het bevoegd gezag en het publiek dit in samenhang kunnen bekijken.
- Onafhankelijke kwaliteitsborging van de Commissie m.e.r. over de juistheid en de volledigheid van de passende beoordeling als onderdeel van het MER.
- In het milieueffectrapport kan rekening worden gehouden met de vereisten uit de Natuurbeschermingswet, vooral de verplichting tot alternatievenonderzoek.

De passende beoordeling wordt als volgt uitgevoerd:

1. Het beoordelingskader wordt verder uitgewerkt. Per Natura 2000-gebied wordt een overzicht gegeven van de soorten en habitats waarvoor instandhoudingsdoelen zijn vastgelegd en die voorkomen binnen of in de invloedssfeer van het plangebied;
2. Vervolgens wordt een globale beschrijving gegeven van de Natura 2000-gebieden, toegespitst op de soorten en habitats van het beoordelingskader. Tevens wordt een overzicht gegeven van bronnen waaruit indien nodig meer gedetailleerde informatie over het voorkomen van betreffende soorten en habitats kan worden ingewonnen;
3. Dan worden overzichtstabellen (per Natura 2000-gebied) van mogelijke effecten gemaakt. Op de ene as worden activiteiten vermeld die invloed kunnen hebben, op de andere as de soorten en habitats met een instandhoudingdoel. In de tabel wordt met kruisjes aangegeven waar effecten worden verwacht; daarbij wordt in het kort gemotiveerd op grond van welke argumenten en overwegingen bepaalde effecten wel of niet worden verwacht;
4. Van elk van de mogelijke effecten wordt een kwalitatieve analyse gemaakt van de mogelijke ernst van deze effecten. Waar sprake is van een mogelijk verlies van oppervlak van habitats wordt een globale, kwantitatieve schatting gemaakt van de omvang hiervan. Effecten van meerdere planonderdelen op dezelfde soort of habitat worden zowel afzonderlijk als in combinatie met elkaar beschouwd. Tevens worden de effecten beoordeeld: is inderdaad sprake van mogelijke effecten en zo ja zijn deze dan naar verwachting zeker niet significant, mogelijk significant of zeker wel significant?
5. Ten slotte wordt van alle risico's aangegeven op welke wijze hiermee in het vervolg kan worden omgegaan.

De resultaten van de passende beoordeling worden in het MER verwerkt.

4.2 MER en Kustversterkingsplan

Het voorkeursalternatief uit het MER zal uiteindelijk als basis dienen voor de wijziging van het Kustversterkingsplan.

4.3 Procedure en inspraak

De m.e.r.-procedure wordt zoveel mogelijk parallel met het bestemmingsplan doorlopen. De Stichting Promotie Cadzand treedt op als initiatiefnemer, de gemeenteraad van de gemeente Sluis is bevoegd gezag. De gemeenteraad van Sluis stelt uiteindelijk het bestemmingsplan vast, waarvan het MER als milieuonderbouwing onderdeel uitmaakt.

Het MER zal dan ook tegelijkertijd met het ontwerpbestemmingsplan worden gepubliceerd en ter inzage worden gelegd. Het voorontwerpbestemmingsplan wordt tegelijk met het concept-MER toegezonden aan de overleg- en adviespartners. De stappen zijn onderstaand weergegeven.

Stap	MER	Bestemmingsplan
0.	Mededeling door initiatiefnemer aan bevoegd gezag	
1	Openbare kennisgeving notitie reikwijdte en detailniveau	
2	Raadplegen adviseurs en betrokken instanties (zienswijzen over reikwijdte en detailniveau) Voorkeur: tevens advisering door de Commissie voor de m.e.r.	
3	Advies van bevoegd gezag over reikwijdte en detailniveau	
4	Opstellen concept-MER	opstellen voorontwerp bestemmingsplan
5	Toezenen concept MER aan overlegpartners	wettelijk vooroverleg (art 3.1.1. Bro)
6	Opstellen ontwerp-MER	opstellen ontwerpbestemmingsplan
7	Ter inzage leggen ontwerp-MER Toetsingsadvies Commissie voor de m.e.r.	ter inzage leggen ontwerp-bestemmingsplan
8	Eventueel: aanvulling	Eventueel : verwerken zienswijzen
9		Vaststellen bestemmingsplan (incl. MER)
10	Bekendmaken besluit	Bekendmaken besluit
11	Evaluatie	

4.4 Opbouw van het MER

Het MER bevat een beschrijving van de referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkeling), het voornemen en de alternatieven, het toetsingskader en de resultaten van de beoordelingen van de diverse effecten. Daarnaast bevat het MER een overzicht van relevant beleid en wetgeving.

Leemten in kennis

In het MER wordt, indien relevant, een opsomming gegeven van de leemten in kennis die er ten behoeve van de besluitvorming zijn.

Evaluatie

In gevolge van het bepaalde in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer dient het bevoegd gezag, dat het besluit neemt, de gevolgen van de uitvoering van dat plan op het milieu te onderzoeken. Met evaluatie en monitoring wordt bepaald hoe de werkelijke effecten zich verhouden tot de voorspellingen en berekeningen in het MER. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan zal in een plan van aanpak worden beschreven welke effecten gemonitord en geëvalueerd gaan worden, hoe, wat en waar er gemeten wordt. Ook zal in dit document worden aangegeven hoe er met de resultaten van de monitoring wordt omgegaan.